

427. Nowe stanowisko *Semblis phalaenoides* (LINNAEUS, 1758) (*Trichoptera: Phryganeidae*) w północno-wschodniej Polsce

New locality of *Semblis phalaenoides* (LINNAEUS, 1758) (*Trichoptera: Phryganeidae*) in North-Eastern Poland

KEY WORDS: *Trichoptera, Phryganeidae, Semblis phalaenoides*, new record, NE Poland.

Ostatnie doniesienia o *Semblis phalaenoides* (LINNAEUS, 1758) potwierdziły występowanie tego gatunku w Polsce (CZACHOROWSKI, FRĄCKIEL 2003: Wiad. entomol., **22**: 169-172; WANAT 2004: Wiad. entomol., **23**: 172-173). Wszystkie najnowsze stwierdzenia dotyczą rejonu Kotliny Biebrzy. Poniżej podaję nowe stanowisko tego chruścika:

– Dolina Górnej Narwi: Tykocin (UTM: FD19), 21 V 2005 – 1 ex., znaleziony na kamiennej nawierzchni parkingu przed bramą restauracji „Alumnat”, oddalonej około 50 m od koryta Narwi. Okaz dowodowy znajduje się w zbiorach autora.

Współczesne obserwacje z doliny Biebrzy i Narwi pozwalają przypuszczać, że *Semblis phalaenoides* przetrwał na rozproszonych stanowiskach, przynajmniej w północno-wschodniej Polsce, jakkolwiek nadal nic nie wiadomo o jego liczebności w skali kraju.

Konrad SACHANOWICZ, Inst. Ekol. i Ochr. Środ. UMK, Toruń

428. Nowe stanowiska interesujących gatunków motyli (*Lepidoptera: Depressariidae, Elachistidae, Oecophoridae, Coleophoridae, Gelechiidae, Cosmopterigidae, Choreutidae*) w województwach dolnośląskim i łódzkim

New localities of interesting species of moths (*Lepidoptera: Depressariidae, Elachistidae, Oecophoridae, Coleophoridae, Cosmopterigidae, Gelechiidae, Choreutidae*) in the districts of Łódź and Lower Silesia

KEY WORDS: *Lepidoptera, Depressariidae, Elachistidae, Oecophoridae, Coleophoridae, Cosmopterigidae, Gelechiidae, Choreutidae*, faunistics, Łódź district, Lower Silesia, Poland.

Rozmieszczenie większości motyli drobnych (*Microlepidoptera*) w Polsce wciąż jest słabo poznane. Podajemy kilkanaście nowych stanowisk dla gatunków podawanych z niewielu województw, a w badanych regionach nieznanymi lub notowanymi w dawnych okresach (BUSZKO, NOWACKI 2000: The *Lepidoptera* of Poland, A Distributional Checklist. Pol. ent. Monogr., Poznań – Toruń, **1**: 1-178).

DEPRESSARIIDAE

Agonopterix atomella (TREITSCHKE, 1832)

– 3 km NW Ławszowa – poligon (UTM: WS29), 30–31 VIII 2002 – 1 ex., do światła na wrzosowisku, leg. et coll. A. MALKIEWICZ.

Rzadko spotykany gatunek, notowany po 1960 r. tylko z województw podlaskiego i mazowieckiego, a wcześniej z 4 województw.

Agonopterix subpropinquella (STANTON, 1849)

– Miłcz (XS19), 3 X 2001 – 1 ex., leg. M. SUCHECKI, coll. et det. I. SZELAĞ.

W Polsce *A. subpropinquella* notowany jest z Wielkopolski (po 1960 roku), natomiast dane historyczne wskazują na występowanie tego gatunku w 5 województwach: zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, dolnośląskim i małopolskim.

ELACHISTIDAE

Elachista kilmunella STAINTON, 1849

– rez. „Torfowisko pod Zieleńcem” (XR07), 26 VI 2004 – 2 exx., obserwowano latające w dzień nad płem torfowym z *Eriophorum* sp.

Rzadko spotykany gatunek tyrfobiontyczny znany dotychczas w Polsce tylko z 3 województw. Zwraca uwagę późny termin pojawu w stosunku do danych z torfowisk niżowych, gdzie spotykany jest w maju.

OECOPHORIDAE

Hypercallia citrinalis (SCOPOLI, 1763)

– Mielnik ad Bystrzyca Kłodzka (XR17), 1 VI 2003 – 2 exx., wypłoszone w dzień na zboczu kserotermicznym, leg. et coll. A. MALKIEWICZ.

Współcześnie spotykany w województwach warmińsko-mazurskim, podlaskim i podkarpackim, dawniej również w ciepłych partiach gór, w tym Sudetów.

COLEOPHORIDAE

Coleophora mayrella (HÜBNER, 1813)

– Wieluń (CB27), 11 VIII 2004 – 1 ex., do światła lampy, leg. et coll. I. SZELĄG (det. J. BUSZKO).

Coleophora vibicella (HÜBNER, 1813)

– Przystronie ad Łagiewniki (XS22), 4 VI 2003 – 1 ex., larwa na *Genista tinctoria* L., ex p.: 2 VI 2003, leg. et coll. A. MALKIEWICZ.

Oba gatunki pochwiłowatych (*Coleophoridae*) notowane są współcześnie z nie więcej jak 6 województw, a historycznych danych o ich występowaniu w Polsce jest bardzo mało.

GELECHIIDAE

Monochroa palustrella (DOUGLAS, 1850)

– Wieluń (CB27), 31 VIII 2003 – 1 ex., do światła lampy rtęciowej w ogrodzie przydomowym, leg. et coll. I. SZELĄG (det. A. MALKIEWICZ).

Gatunek ostatnio wykazany w Polsce z dwóch województw: lubelskiego i podlaskiego. Przed rokiem 1960 notowany w zachodniopomorskim (BUSZKO, NOWACKI 2000: *ibid.*).

Mirificarma interrupta (CURTIS, 1827)

– Koźlice ad Lubin (WT80), 3–4 V 2002 – 1 ex., do światła lampy rtęciowej na skraju lasu sosnowego, leg. et coll. A. MALKIEWICZ.

W Polsce notowany przed laty z Pomorza Zachodniego, Dolnego Śląska i woj. łódzkiego, ostatnio znaleziony tylko w woj. lubuskim (BUSZKO, NOWACKI 2000: *ibid.*).

Dichomeris marginella (FABRICIUS, 1781)

– Tomisław (WS28), 28 VI 2004 – 1 ex., do samolówki świetlnej w otoczeniu głównie suchych ugorów śródleśnych, leg. A. MALKIEWICZ et A. HYJEK (coll. et det. A. MALKIEWICZ).

W Polsce wykazany z 7 województw: zachodniopomorskiego, łódzkiego, dolnośląskiego i śląskiego (przed 1960) oraz współcześnie z lubuskiego, wielkopolskiego i lubelskiego.

Helcystogramma lineolella (ZELLER, 1839)

– 3 km NW ad Ławszowa – poligon (WS29), 17 V 2003 – 4 exx., do światła lampy rtęciowej u podnóża wydmy, leg. A. MALKIEWICZ et A. HYJEK (coll. et det. A. MALKIEWICZ).

Gatunek współcześnie wykazany w Polsce z dwóch województw: lubelskiego i kujawsko-pomorskiego. Przed rokiem 1960 notowany w zachodniopomorskim.

COSMOPTERIGIDAE

Limnaecia phragmitella STAINTON, 1851

– Wieluń (CB27), 11 VIII 2004 – 1 ex., do światła w ogrodzie, leg. et coll. I. SZELĄG (det. A. MALKIEWICZ).

Gatunek kosmopolityczny. W Polsce notowany po 1960 r. w 7 województwach: warmińsko-mazurskim, podlaskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, podkarpackim, na Dolnym Śląsku i w Małopolsce. Gąsienica żyje w kolbach kwiatostanowych pałki (*Typha latifolia* L. i *T. angustifolia* L.), żywiąc się nasionami. Pojaw motyla przypada zwykle na czerwiec i lipiec.

CHOREUTIDAE

Tabenna bjer kandrella (THUNBERG, 1784)

– Przeł. Homole (WS98), 27 VI 2004 – ok. 15 exx. larw, leg. M. MLECZAK et A. MALKIEWICZ; ex p. 12–13 VII 2004 – 3 exx. (cult. et coll. M. MLECZAK et I. SZELĄG);

– Mielnik ad Bystrzyca Kłodzka (XR17), 28 VI 2004 – kilka larw, ex p. 15 VII 2004 – 1 ex., leg. et coll. M. MLECZAK; żerowiska znaleziono na dziewięciszle bezłodygowym *Carlina acaulis* L. w środowisku muraw kalcyfilnych;

– Czartowska Skała ad Muchów (WS75), 30 VI 2003 – 1 ex. wypłoszony z zarośli u podnóża skałek bazaltowych, leg. A. MALKIEWICZ.

Gatunek notowany współcześnie tylko z Małopolski, a historycznie również z Górnego i Dolnego Śląska.

Adam MALKIEWICZ, Inst. Zool. UW, Wrocław
Izabela SZELĄG, Wieluń

429. Uszkodzenie nasion ogórka przez *Plodia interpunctella* HBN. (*Lepidoptera: Pyralidae*)

Damage to the cucumber seeds by *Plodia interpunctella* HBN. (*Lepidoptera: Pyralidae*)

KEY WORDS: *Lepidoptera*, *Pyralidae*, *Plodia interpunctella*, pest, cucumber seeds.

Wśród nasion warzyw nasiona ogórka uchodzą za praktycznie nie atakowane przez szkodniki magazynowe. Jesienią 2003 roku w magazynie nasiennym CNOS w Poznaniu, w partii nasion ogórka zaobserwowano jednak liczne oprzędki oraz larwy uszkadzające nasiona. Materiał pobrano do hodowli. W wyniku oznaczenia wylęgłych imagines stwierdzono, że jest to omacnica spichrzanka – *Plodia interpunctella* HBN. Owad ten uważany jest za szkodnika magazynowego ziarna zbóż oraz produktów spożywczych pochodzenia roślinnego. W literaturze nie znaleziono informacji na temat uszkadzania przez ten gatunek nasion warzyw. Według informacji uzyskanych od pracowników polskich firm nasiennych, jest to pierwszy zaobserwowany w kraju przypadek uszkodzenia nasion ogórka przez omacnicę spichrzankę.

Tomasz W. BRALEWSKI, Kat. Nasienn. Ogrodn. AR, Poznań
Wojciech KUBASIK, Kat. Entomol. AR, Poznań